

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 27. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Valsts atbalsts — LESD 107. panta 1. punkts — Jēdziens “valsts atbalsts” — Jēdzieni “uzņēmums” un “saimnieciskā darbība” — Citi LESD 107. panta 1. punkta piemērošanas nosacījumi — LESD 108. panta 1. un 3. punkts — Jēdzieni “pastāvošs atbalsts” un “jauns atbalsts” — Spānijas Karalistes ar Svēto Krēslu 1979. gada 3. janvārī noslēgts nolīgums — Ēku, ietaišu un būvdarbu nodoklis — Katoļu baznīcas nekustamajiem īpašumiem piemērojams atbrīvojums no nodokļa

Lietā C-74/16

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 4 de Madrid* (Madrīdes provinces administratīvā tiesa Nr. 4, Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2016. gada 26. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2016. gada 10. februārī, tiesvedībā

Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania

pret

Ayuntamiento de Getafe.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji M. Ilešičs [*M. Ilešič*], L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], E. Juhāss [*E. Juhász*], M. Bergere [*M. Berger*], A. Prehala [*A. Prechal*], M. Vilars [*M. Vilaras*] un J. Regans [*E. Regan*], tiesneši A. Ross [*A. Rosas*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents), M. Safjans [*M. Safjan*], D. Švābi [*D. Šváby*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2017. gada 10. janvāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania* vārdā – *M. Muñoz Pérez* un *A. Fanjul Guerricaechevarría*, *abogados*,

— *Ayuntamiento de Getafe* vārdā – *L. López Díez*, *abogada*,

* Tiesvedības valoda – spāņu.

— Spānijas valdības vārdā – *M. A. Sampol Pucurull* un *A. Rubio González*, pārstāvji,
— Eiropas Komisijas vārdā – *G. Luengo*, kā arī *P. Němečková* un *F. Tomat*, pārstāvji,
noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2017. gada 16. februāra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz LESD 107. panta 1. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania* (*Comunidad de Casa de Escuelas Pías de Getafe, PP. Escolapios*) (Betānijas provinces ticīgo skolu kongregācija (Getafes ticīgo skolu kopiena, misionāri), turpmāk tekstā – “kongregācija”) un *ayuntamiento de Getafe* (Getafes pašvaldība, Spānija, turpmāk tekstā – “pašvaldība”) par to, ka pēdējā minētā noraidījusi kongregācijas pieteikumu par tās summas atmaksāšanu, ko tā ir samaksājusi kā ēku, ietaišu un būvdarbu nodokli (turpmāk tekstā – “ĒIBN”).

Atbilstošie tiesību akti

Starptautiskās tiesības

- 3 Spānijas valsts un Svētā Krēsla 1979. gada 3. janvāra noslēgtā Nolīguma par saimnieciskiem jautājumiem (turpmāk tekstā – “1979. gada 3. janvāra nolīgums”) IV pantā ir noteikts:

“1. Svētais Krēsls, Bīskapu konference, diecēzes, draudzes un citas kongregāciju teritoriālās vienības un reliģiskās kārtības, un kulta dzīves institūti, viņu provinces un mājas juridiski saņem šādus atbrīvojumus no nodokļa:

[..]

B) pastāvīgs un pilnīgs atbrīvojums no mantiskiem nodokļiem vai ražošanas nodevām, kas attiecas gan uz ienākumiem, gan uz mantu.

Šo atbrīvojumu nepiemēro ne ienākumiem no saimnieciskās darbības, ne no baznīcas mantas lietošanas tiesībām, ja šīs tiesības nodotas trešām personām, ne ienākumiem no kapitāla, ne arī ienākumiem, par kuriem ienākuma nodokli ietur ienākumu gūšanas vietā.

[..]”

- 4 Atbilstoši šī nolīguma VI pantam:

“Svētais Krēsls un Spānijas valdība apņemas, savstarpēji vienojoties, risināt neskaidriības un grūtības, kas saistītas ar šā nolīguma pantu interpretāciju vai piemērošanu, ievērojot nolīguma pamatā esošos principus.”

Spānijas tiesības

- 5 ĒIBN ir pašvaldību nodoklis, kas ir noteikts ar 1988. gada 28. decembra *Ley 39/1988 reguladora de las Haciendas Locales* (Likums 39/1988 par pašvaldību finansēm) (1988. gada 30. decembra *BOE* Nr. 313, 36636. lpp.). Pamatlietas notikumu laikā tas tika reglamentēts ar 100.–103. pantu 2004. gada 5. marta *Real Decreto Legislativo 2/2004, por el que se aprobó el texto refundido de la Ley Reguladora de las Haciendas Locales* (Karaļa Lēģislatīvais dekrēts 2/2004, ar kuru tiek apstiprināta Likuma par pašvaldību finansēm pārskatītā redakcija; 2004. gada 9. marta *BOE* Nr. 59, 10284. lpp.; turpmāk tekstā – “Likuma par pašvaldību finansēm pārskatītā redakcija”).
- 6 Atbilstoši Likuma par pašvaldību finansēm pārskatītās redakcijas 100. panta 1. punktam:

“[ĒIBN] ir netiešais nodoklis, kura iekasamējamības gadījums ir jebkādas tādas celtniecības, ietaišu vai visu būvdarbu veikšana pašvaldības teritorijā, kurai ir jāsaņem būvniecības atļauja, neatkarīgi no tā, vai tā ir vai nav saņemta, vai jāiesniedz deklarācija par atbildības uzņemšanos vai iepriekšēju informēšanu, ja atbrīvošana no pienākuma saņemt atļauju vai no pārbaudes ir tās pašvaldības iestādes kompetencē, kura uzliek nodokli.”
- 7 Atbilstoši šī likuma 101. panta 1. punktam:

“Šo nodokli kā nodokļa maksātāji maksā fiziskas personas, juridiskas personas vai organizācijas [...], kas ir ēku, ietaišu vai būvju pārvaldnieki, vai tie būtu nekustamā īpašuma, uz kura tiek veikti būvdarbi, īpašnieki vai ne.

Iepriekšējā daļā paredzētajiem mērķiem par ēku, ietaišu vai būvju pārvaldnieku tiek uzskatīts tas, kurš uzņemas segt izpildes izmaksas.”
- 8 Spānijas Finanšu ministrija 2001. gada 5. jūnija *Orden por la que se aclara la inclusión del Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras en la letra B) del apartado 1 del artículo IV del Acuerdo entre el Estado Español y la Santa Sede sobre Asuntos Económicos, de 3 de enero de 1979* (Rīkojums, ar ko tiek precizēta ēku, ietaišu un būvdarbu nodokļa iekļaušana Spānijas valsts un Svētā Krēsla 1979. gada 3. janvārī noslēgtā Nolikuma par saimnieciskiem jautājumiem IV panta 1. punkta B) apakšpunktā) (2001. gada 16. jūnija *BOE* Nr. 144, 21427. lpp., turpmāk tekstā – “2001. gada 5. jūnija rīkojums”) rezolutīvās daļas pirmajā punktā precizēja, ka ĒIBN “ir viens no mantiskajiem nodokļiem vai ražošanas nodevām, kas minēti 1979. gada 3. janvāra nolikuma IV panta 1. punkta B) apakšpunktā” un šīs rezolutīvās daļas otrajā punktā – ka “Svētais Krēsls, Bīskapu konference, diecēzes, draudzes un citas kongregāciju teritoriālās vienības, kongregācijas un reliģiskās kārtības, un kulta dzīves institūti, viņu provinces un mājas saņem pilnīgu un pastāvīgu atbrīvojumu no [ĒIBN]”.
- 9 Kā ir precizējusi iesniedzējtiesa, šajā rīkojumā ir atzīts, ka Katoļu baznīcai ir piešķirts pilnīgs atbrīvojums no ĒIBN attiecībā uz tās turējumā esošajiem nekustamajiem īpašumiem neatkarīgi no darbību, kurām tie tiek izmantoti, būtības.
- 10 Ar 2009. gada 15. oktobra *Orden EHA/2814/2009 por la que se modifica la Orden de 5 de junio de 2001, por la que se aclara la inclusión del Impuesto sobre Construcciones, Instalaciones y Obras en la letra B) del apartado 1 del artículo IV del Acuerdo entre el Estado Español y la Santa Sede sobre asuntos económicos, de 3 de enero de 1979* (Rīkojums EHA/2814/2009, ar ko tiek grozīts 2001. gada 5. jūnija Rīkojums, ar ko tiek precizēta ēku, ietaišu un būvdarbu nodokļa iekļaušana Spānijas valsts un Svētā Krēsla 1979. gada 3. janvārī noslēgtā Nolikuma par saimnieciskiem jautājumiem IV panta

1. punkta B) apakšpunktā) (2009. gada 21. oktobra *BOE* Nr. 254, 88046. lpp., turpmāk tekstā – “2009. gada 15. oktobra rīkojums”) 2001. gada 5. jūnija Rīkojuma rezolutīvās daļas otrais punkts tika aizstāts ar šādu redakciju:

“Svētais Krēsls, Bīskapu konference, diecēzes, draudzes un citas kongregāciju teritoriālās vienības un reliģiskās kārtības, un kulta dzīves institūti, viņu provinces un mājas saņem pilnīgu un pastāvīgu atbrīvojumu no [ĒIBN] attiecībā uz visiem nekustamajiem īpašumiem, kas ir atbrīvoti no Pilsētu teritoriālās nodevas (šobrīd – nekustamā īpašuma nodoklis).”

- 11 Kā izriet no norādēm, ko sniegusi iesniedzējtiesa, no šiem grozījumiem izriet, ka Katoļu baznīcai ir piešķirts atbrīvojums no ĒIBN, kurš ir piemērojams vien attiecībā uz nekustamo īpašumu, kas ir paredzēts tikai reliģiskiem mērķiem.
- 12 Iesniedzējtiesa precizē, ka 2009. gada 15. oktobra rīkojums ir atcelts ar *Audiencia Nacional* (Valsts tiesa, Spānija) Administratīvo lietu palātas 2013. gada 9. decembra spriedumu un ka šī atcelšana ir apstiprināta ar *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa, Spānija) Administratīvo lietu palātas 2014. gada 19. novembra spriedumu, tostarp tādēļ, ka ar šo rīkojumu ir samazināts 1979. gada 3. janvāra nolīguma IV panta 1. punkta B) apakšpunktā paredzētā atbrīvojuma tvērums.

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 13 Kongregācija ir iekļauta reliģisko organizāciju reģistrā Spānijas Tieslietu ministrijā, un uz to attiecas 1979. gada 3. janvāra nolīgums. Tai pieder ēku kopums Getafē, tostarp tās pārvaldīta skola “La Inmaculada”.
- 14 2011. gada 4. martā kongregācija lūdza atļauju pārbūvēt un paplašināt ēku, kurā bija minētās skolas konferenču zāle, kas tika izmantota tostarp sanāksmju, kursu un konferenču rīkošanai, lai izveidotu 450 sēdvietas. Minētā atļauja tika piešķirta 2011. gada 28. aprīlī, un kongregācija samaksāja ĒIBN EUR 23 730,41 apmērā.
- 15 Pēc tam kongregācija iesniedza lūgumu atmaksāt šo summu, jo uzskatīja, ka ir atbrīvota no šī nodokļa maksāšanas atbilstoši 2001. gada 5. jūnija rīkojumam, ar ko tiek īstenots 1979. gada 3. janvāra nolīguma IV panta 1. punkta B) apakšpunkts.
- 16 Šis lūgums tika noraidīts ar pašvaldības *Órgano de Gestión Tributaria* (ieņēmumu dienests) 2013. gada 6. novembra lēmumu, jo šis dienests uzskatīja, ka minētais atbrīvojums nav piemērojams, jo tas esot pieprasīts attiecībā uz Katoļu baznīcas darbību, kurai nav reliģiska mērķa.
- 17 Kongregācija apstrīd šo lēmumu, kas ir apstiprināts pārskatīšanas posmā saistībā ar prasību, kas tika celta iesniedzējtiesā, apgalvojot, ka par ĒIBN pārskatītā summa nebija jāmaksā, jo 1979. gada 3. janvāra nolīguma IV panta 1. punkta B) apakšpunkts esot bijis jāinterpretē kā tāds, kurā ir paredzēts atbrīvojums no šā nodokļa neatkarīgi no tā, kādam nolūkam ir paredzēts nekustamais īpašums, kas veido minētā nodokļa bāzi.
- 18 Pašvaldība atbild, ka, piemērojot 2009. gada 15. oktobra rīkojumu, atbrīvojums no ĒIBN ir piemērojams tikai nekustamajiem īpašumiem, kas ir atbrīvoti no nekustamā īpašuma nodokļa tādēļ, ka tie ir paredzēti Katoļu baznīcas reliģiskajiem mērķiem, un ka tad, ja šāda ierobežojuma nebūtu, ņemot vērā, cik nozīmīgu saimniecisko darbību veic šī baznīca (skolu, slimnīcu pārvaldība utt.), šāds atbrīvojums varētu izrādīties nesaderīgs ar Savienības tiesību normām valsts atbalsta jomā.

- 19 Iesniedzējtiesa norāda, ka, lai arī jautājums par Katoļu baznīcai piešķirtā atbrīvojuma no ĒIBN saderību ar Savienības tiesībām vispār nav izvirzīts Spānijas tiesās, Eiropas Komisijai tas tomēr ir iesniegts, tomēr tā neesot ieņēmusi galīgo nostāju šajā jautājumā. Šī tiesa šajā saistībā precizē, ka – pretēji šīs iestādes uzskatam – minētais atbrīvojums attiecoties ne tikai uz ietaisēm, ēkām un būvēm, kas pieder Katoļu baznīcai un kas tiek izmantotas tikai reliģiskiem mērķiem.
- 20 Atsaucoties arī uz 2014. gada 9. oktobra sprieduma *Ministerio de Defensa un Navantia* (C-522/13, EU:C:2014:2262) 19.–23. punktu, iesniedzējtiesai rodas jautājums, vai Katoļu baznīcai piešķirtais atbrīvojums no ĒIBN, pat ja nekustamais īpašums, uz kuru attiecas šis pasākums, ir paredzēts saimnieciskās darbības veikšanai, varētu būt valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē.
- 21 Šādos apstākļos *Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 4 de Madrid* (Madrides provinces administratīvā tiesa Nr. 4, Spānija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai Katoļu baznīcai piemērojamais atbrīvojums no [ĒIBN] saistībā ar ēkām, ietaisēm un būvdarbiem nekustamajos īpašumos, kas paredzēti tādas saimnieciskās darbības veikšanai, kurai nav strikti reliģiska mērķa, ir pretrunā LESD 107. panta 1. punktam?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību

- 22 Spānijas valdība apstrīd lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemamību. Šī valdība uzskata, pirmkārt, ka prejudiciālais jautājums ir hipotētisks, ciktāl, nekonstatējot saikni ar pamatlietas faktisko situāciju vai priekšmetu, tā mērķis esot vispārīga konsultatīva atzinuma saņemšana par Katoļu baznīcai piešķirtu atbrīvojumu no ĒIBN valsts atbalsta režīma aspektā.
- 23 Otrkārt, lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu faktisko un tiesisko apstākļu aprakstā, kas vajadzīgs, lai Tiesa varētu sniegt lietderīgu atbildi uz uzdoto jautājumu, esot būtiski trūkumi. Lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu neesot nekāda apraksta darbībai, ko veic kongregācija, it īpaši ēkā, kam piemērojams attiecīgais atbrīvojums no nodokļa pamatlietā, ne par tās struktūru un ekonomisko sistēmu. Turklāt iesniedzējtiesa neesot norādījusi precīzus iemeslus, kuru dēļ tā ir uzskatījusi, ka ir jāuzdod prejudiciālais jautājums.
- 24 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā iedibinātās sadarbības starp Tiesu un valstu tiesām ietvaros tikai valsts tiesai, kas iztiesā lietu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Līdz ar to gadījumā, ja uzdotie jautājumi ir par Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Vervloet* u.c., C-76/15, EU:C:2016:975, 56. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 25 No minētā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesībām ir attiecināma atbilstības prezumpcija. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdoto jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai tās priekšmetu, vai arī gadījumos, kad izvirzītā problēma ir hipotētiska vai kad Tiesai nav zināmi faktiskie vai juridiskie apstākļi, kas nepieciešami, lai sniegtu noderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Vervloet* u.c., C-76/15, EU:C:2016:975, 57. punkts).

- 26 Saistībā ar pēdējo minēto aspektu ir jāatgādina, ka, lai sniegtu valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju, ir nepieciešams, lai valsts tiesa izklāstītu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz ko attiecas tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu šo jautājumu pamatā esošos faktu pieņēmumus. Šīs prasības ir īpaši svarīgas konkurences jomā, kurai ir raksturīgi sarežģīti faktiskie un tiesiskie apstākļi (spriedums, 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 20. punkts).
- 27 Saskaņā ar Tiesas judikatūru tāpat ir svarīgi, lai valsts tiesa norādītu precīzus iemeslus, kuru dēļ tai rodas jautājumi par Savienības tiesību interpretāciju un kādēļ tā uzskata par nepieciešamu uzdot Tiesai prejudiciālus jautājumus (spriedums, 2013. gada 21. novembris, *Deutsche Lufthansa*, C-284/12, EU:C:2013:755, 21. punkts).
- 28 Šajā lietā vispirms no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, ka iesniedzējtiesā tostarp ir izvirzīts jautājums, vai LESD 107. pantam ir pretrunā, ka, piemērojot 2001. gada 5. jūnija rīkojumu, ar ko tiek īstenots 1979. gada 3. janvāra nolīguma IV panta 1. punkta B) apakšpunkts, kongregācijām ir piešķirams pamatlietā aplūkots atbrīvojums no nodokļa.
- 29 No šā lēmuma izriet, ka iesniedzējtiesa uzskata, ka, lai lemtu par tajā celto prasību, tai ir jāpārbauda, vai šāds atbrīvojums atbilst LESD 107. pantam, jo no minētā lēmuma skaidri izriet šaubas šajā saistībā.
- 30 Šajos apstākļos nav acīmredzams, ka iesniedzējtiesas lūgtā Savienības tiesību normu interpretācija attiektos uz hipotētisku jautājumu vai ka tai nebūtu nekāda sakara ar pamatlietas faktisko situāciju vai priekšmetu.
- 31 Kā secinājumu 25. punktā ir norādījusi ģenerālvokāte, lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu ir norādīti atbilstošie 1979. gada 3. janvāra nolīguma noteikumi, Spānijas tiesību normas nodokļu tiesību jomā, kā arī administratīvā prakse un valsts judikatūra, kas uz tiem attiecas, bet Spānijas valdība turklāt neesot identificējusi nevienu tiesību normu, kas būtu noderīga lietas izprašanai un ko iesniedzējtiesa nebūtu norādījusi.
- 32 Visbeidzot, runājot par lietas faktisko apstākļu aprakstu, lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir sniegti pietiekami dati, lai saprastu gan prejudiciālo jautājumu, gan tā tvērumu.
- 33 Līdz ar to ir jāuzskata, ka lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir iekļauti faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas Tiesai ļauj sniegt noderīgu atbildi iesniedzējtiesai. Turklāt šis lēmums ir ļāvis ieinteresētajām personām, kas minētas Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. panta otrajā daļā, iesniegt savus apsvērumus atbilstoši šai tiesību normai.
- 34 No tā izriet, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 35 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai uz tādu atbrīvojumu no nodokļa kā pamatlietā aplūkots, kas piemērojams Katoļu baznīcas kongregācijai attiecībā uz būvdarbiem, kas veikti nekustamajā īpašumā, kurš ir paredzēts tādu darbību veikšanai, kam nav strikti reliģiska mērķa, var attiekties LESD 107. panta 1. punktā minētais aizliegums.
- 36 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru ar LESD 267. pantu iedibinātās sadarbības starp valstu tiesām un Tiesu procedūras ietvaros tai ir jāsniedz valsts tiesai noderīga atbilde, kas ļautu izlemt tās izskatīšanā esošo strīdu. Šajā nolūkā Tiesai vajadzības gadījumā ir jāpārformulē tai iesniegtie jautājumi. Apstākļi, ka valsts tiesa prejudiciālo jautājumu ir izteikusi, formāli atsaucoties uz noteiktām Savienības tiesību normām, neliedz Tiesai sniegt šai tiesai visus interpretācijas elementus, kas tai var būt noderīgi, lemjot par izskatāmo lietu, neatkarīgi no tā, vai šī tiesa savu jautājumu formulējumā uz tām ir vai nav atsaukusies. Šajā ziņā Tiesai no visas valsts tiesas

sniegtās informācijas, tostarp no lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu pamatojuma, ir tiesības izdalīt tos Savienības tiesību elementus, kuriem ir nepieciešama interpretācija, ņemot vērā strīda priekšmetu (spriedums, 2015. gada 15. oktobris, *Biovet*, C-306/14, EU:C:2015:689, 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 37 Šajā lietā, tostarp ņemot vērā Spānijas Karalistes un Komisijas iesniegtos apsvērumus, lai iesniedzējtiesai sniegtu šādus noderīgus interpretācijas elementus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild ne tikai LESD 107. panta 1. punkta aspektā, bet arī LESD 108. panta 1. un 3. punkta aspektā.

Par “valsts atbalsta” jēdzienu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē

- 38 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru pasākuma kvalificēšana par “valsts atbalstu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē ir atkarīga no visu šajā normā paredzēto nosacījumu izpildes. Pirmkārt, ir jābūt valsts intervencei vai valsts līdzekļu izmantošanai. Otrkārt, šādi iejaucoties, ir jābūt iespējamībai, ka tiks iespaidota tirdzniecība starp dalībvalstīm. Treškārt, ar to ir jāsniedz selektīva priekšrocība tā saņēmējam. Ceturtkārt, tai ir jārada konkurences izkropļojumi vai jādraud radīt konkurences izkropļojumus (spriedumi, 2016. gada 21. decembris, Komisija/*Hansestadt Lübeck*, C-524/14 P, EU:C:2016:971, 40. punkts, kā arī 2016. gada 21. decembris, Komisija/*World Duty Free Group SA* u.c., C-20/15 P un C-21/15 P, EU:C:2016:981, 53. punkts).
- 39 Turklāt Savienības konkurences tiesības, it īpaši LESD 107. panta 1. punktā paredzētais aizliegums, attiecas uz uzņēmumu darbību (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2006. gada 23. marts, *Enirisorse*, C-237/04, EU:C:2006:197, 27. un 28. punkts, kā arī 2015. gada 5. marts, Komisija u.c./*Versalis* u.c., C-93/13 P un C-123/13 P, EU:C:2015:150, 88. punkts).
- 40 Līdz ar to šajā gadījumā kā pirmais ir jāizvērtē, vai kongregācija ir kvalificējama par “uzņēmumu” LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, kā otrais – vai ar pamatlietā aplūkoto atbrīvojumu no nodokļa kongregācijai tiek piešķirta selektīva ekonomiskā priekšrocība, kā trešais – vai šis pasākums ir Spānijas valsts vai ar tās līdzekļu palīdzību veikta intervence, un, visbeidzot, kā ceturtais – vai minētais atbrīvojums var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un izkropļot vai draudēt izkropļot konkurenci iekšējā tirgū.

Par jēdzieniem “uzņēmums” un “saimnieciskā darbība”

- 41 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru Savienības konkurences tiesību kontekstā “uzņēmuma” jēdziens ietver visus subjektus, kas veic saimniecisko darbību, neatkarīgi no šo subjektu juridiskā statusa un to finansēšanas veida (spriedums, 2006. gada 10. janvāris, *Cassa di Risparmio di Firenze* u.c., C-222/04, EU:C:2006:8, 107. punkts).
- 42 No minētā izriet, ka tam, vai attiecīgo darbību veic publisko tiesību vai privāto tiesību subjekts, nav ietekmes attiecībā uz to, vai šim subjektam ir vai nav “uzņēmuma” statuss.
- 43 Turklāt, ja attiecīgā darbība var tikt kvalificēta kā “saimnieciskā darbība”, tas, ka to veic reliģiska kopiena, nav šķērslis Līguma noteikumu piemērošanai, tostarp to, kuros reglamentētas konkurences tiesības (šajā nozīmē skat. spriedumu, 1988. gada 5. oktobris, *Steymann*, 196/87, EU:C:1988:475, 9. un 14. punkts).
- 44 Lai noteiktu, vai attiecīgās darbības ir “uzņēmuma” veiktas darbības Savienības konkurences tiesību izpratnē, ir jānoskaidro, kāda ir šo darbību būtība, un tas, vai tās ir kvalificējamas kā “saimnieciskā darbība”, ir jāizvērtē attiecībā uz katru no dažādaļām darbībām, ko veic konkrētais subjekts (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2002. gada 24. oktobris, *Aéroports de Paris*/Komisija, C-82/01 P, EU:C:2002:617, 75. punkts, un 2008. gada 1. jūlijs, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, 25. punkts).

- 45 Ikvienā darbībā, kas ietver preču vai pakalpojumu piedāvāšanu konkrētā tirgū, ir saimnieciskā darbība (spriedums, 2006. gada 10. janvāris, *Cassa di Risparmio di Firenze* u.c., C-222/04, EU:C:2006:8, 108. punkts).
- 46 Apstākļi, ka preču vai pakalpojumu piedāvājums tiek veikts bez peļņas gūšanas nolūka, nav šķērslis, lai subjekts, kas tirgū veic šādus darījumus, tiktu uzskatīts par uzņēmumu, jo šis piedāvājums konkurē ar tādu tirgus dalībnieku piedāvājumiem, kam ir peļņas gūšanas nolūks (spriedums, 2008. gada 1. jūlijs, *MOTOE*, C-49/07, EU:C:2008:376, 27. punkts).
- 47 Par pakalpojumiem, kas var tikt kvalificēti kā “saimnieciskā darbība”, ir uzskatāmi pakalpojumi, kas parasti tiek sniegti par atlīdzību. Atlīdzības būtiska pazīme ir tā, ka tā ir attiecīgā pakalpojuma ekonomiskais ekvivalents (pēc analogijas skat. spriedumu, 2007. gada 11. septembris, *Schwarz* un *Gootjes-Schwarz*, C-76/05, EU:C:2007:492, 37. un 38. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 48 Šādos apstākļos ir jānoskaidro, ka izglītības iestāžu nodrošinātie kursi, kas galvenokārt tiek finansēti no privātiem līdzekļiem, kuri nav paša pakalpojuma sniedzēja līdzekļi, ir pakalpojumi un šo iestāžu mērķis tāpat ir piedāvāt pakalpojumus par atlīdzību (pēc analogijas skat. spriedumus, 2007. gada 11. septembris, *Schwarz* un *Gootjes-Schwarz*, C-76/05, EU:C:2007:492, 40. punkts, kā arī 2007. gada 11. septembris, Komisija/Vācija, C-318/05, EU:C:2007:495, 69. punkts).
- 49 Nav vajadzīgs, lai šo privāto finansējumu nodrošinātu galvenokārt skolēni vai viņu vecāki, jo darbības saimnieciskais raksturs nav atkarīgs no tā, ka par pakalpojumu maksā tas, kurš to saņem (pēc analogijas skat. spriedumus, 2007. gada 11. septembris, *Schwarz* un *Gootjes-Schwarz*, C-76/05, EU:C:2007:492, 41. punkts, kā arī 2007. gada 11. septembris, Komisija/Vācija, C-318/05, EU:C:2007:495, 70. punkts).
- 50 Lai arī tā ir, tas pats neattiecas uz kursiem, ko nodrošina dažas iestādes, kas ietilpst valsts izglītības sistēmā, un kas pilnīgi vai daļēji tiek finansēti no valsts līdzekļiem. Proti, izveidojot un uzturot šādu valsts izglītības sistēmu, kas finansējumu galvenokārt saņem no valsts budžeta, nevis no skolēniem vai viņu vecākiem, valsts nevēlas iesaistīties darījumos par atlīdzību, bet īsteno savus pienākumus pret iedzīvotājiem sociālajā, kultūras un izglītības jomā (pēc analogijas skat. spriedumus, 2007. gada 11. septembris, *Schwarz* un *Gootjes-Schwarz*, C-76/05, EU:C:2007:492, 39. punkts, kā arī 2007. gada 11. septembris, Komisija/Vācija, C-318/05, EU:C:2007:495, 68. punkts).
- 51 Šajā kontekstā nav izslēgts, ka viena un tā pati iestāde var veikt vairākas darbības, gan saimnieciskas, gan ne, ar nosacījumu, ka tā veic atsevišķu grāmatvedības uzskaiti attiecībā uz dažādajiem saņemtajiem finansējumiem, lai izslēgtu jebkādu savas saimnieciskās darbības finansējumu, kurš “pārklātos” ar valsts līdzekļiem, ko tā saņem saistībā ar savām darbībām, kas nav saimnieciskā darbība.
- 52 Šajā lietā nav strīda par to, ka kongregācija skolā “La Inmaculada” veic trīs veidu darbību, proti, strikti reliģisku darbību, izglītojošu darbību, ko subsidē Spānijas valsts, un brīvu izglītojošu darbību, kam šī dalībvalsts nesniedz finanšu atbalstu. Turklāt šis subjekts saviem skolēniem sniedz papildu ēdināšanas un transporta pakalpojumus.
- 53 Tomēr, ņemot vērā, ka pamatlietā aplūkots atbrīvojums no nodokļa attiecas uz skolas “La Inmaculada” konferenču zāles pārbūvēšanu un paplašināšanu un ka kongregācija tiesas sēdē Tiesā uzsvēra, ka šī zāle tiek izmantota tikai tās piedāvātajai izglītības darbībai, nav konstatējams, ka šim atbrīvojumam būtu kāda saikne ar minētā subjekta strikti reliģiska rakstura darbībām vai ar iepriekšējā punktā minētajiem papildu pakalpojumiem.
- 54 Šajā kontekstā, lai LESD 107. panta 1. punktā paredzētais aizliegums būtu piemērojams minētajam atbrīvojumam, iesniedzējtiesai, ņemot vērā šā sprieduma 41.–51. punktā sniegtās norādes, ir jānosaka, vai un – attiecīgā gadījumā – kādām no pedagoģiskajām darbībām, ko veic kongregācija, ir saimnieciskais raksturs.

- 55 Šajā ziņā, ņemot vērā saskanīgos precizējumus, ko kongregācija, pašvaldība un Spānijas valdība sniegušas tiesas sēdē Tiesā, ir jākonstatē, ka Spānijas valsts subsidētā izglītojošā darbība ietilpst šīs dalībvalsts pamatizglītības un vidusskolas izglītības sistēmā, jo izglītība skolā “La Inmaculada” tiek nodrošināta saskaņā ar un atbilstoši nosacījumiem, kas minēti nolīgumā, ko ir noslēgusi kongregācija un Madrides autonomā kopiena, un pilnībā tiek finansēta no valsts budžeta.
- 56 Ja šī informācija izrādītos precīza, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai, kongregācijas izglītības darbība, ko subsidē Spānijas valsts, atbilstoši šā sprieduma 41.–50. punktā minētajai Tiesas judikatūrai nebūtu kvalificējama par “saimniecisko darbību”.
- 57 Turpretī, ņemot vērā informāciju, ko tiesas sēdē Tiesā sniegušas kongregācija, pašvaldība un Spānijas valdība, kongregācijas izglītības darbība, ko nesubsidē Spānijas valsts un kas ir saistīta ar pirmsskolas, ārpusskolas un pēc skolas pabeigšanas iegūstamu izglītību, šķiet, atbilst visiem šā sprieduma 44.–49. punktā minētajiem kritērijiem, lai tā būtu kvalificējama par “saimniecisko darbību”, bet tas tomēr ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.
- 58 Proti, šī darbība neesot Spānijas valsts finansēta. Runa, tieši otrādi, esot par darbību, ko rīko pati kongregācija un kas galvenokārt tiek finansēta no privāti maksājamām dalības maksām par skolas izdevumiem, ko tostarp maksā studenti un viņu vecāki.
- 59 Ja iesniedzējtiesa šīs pārbaudes beigās uzskatītu, ka kongregācijas izglītības darbība, ko nesubsidē Spānijas valsts, ir “saimnieciskā darbība”, tai vēl būtu jāpārbauda, vai skolas “La Inmaculada” konferenču zāle ir paredzēta vien lietošanai, kas ir saistīta tikai ar vienu vai otru izglītības darbību, vai jauktai lietošanai.
- 60 Proti, ja tā ir paredzēta tikai, lai to izmantotu Spānijas valsts subsidētas izglītības darbībai, un atbilst visiem šā sprieduma 50. punktā minētajiem kritērijiem, uz pamatlietā aplūkoto atbrīvojumu no nodokļa nevar attiekties LESD 107. panta 1. punktā paredzētais aizliegums.
- 61 Ja turpretī šī konferenču zāle tiktu lietota tikai tās izglītības darbības veikšanai, ko kongregācija nodrošina bez Spānijas valsts subsidijas, un šī lietošana atbilstu visiem šā sprieduma 44.–49. punktā minētajiem kritērijiem, uz pamatlietā aplūkoto atbrīvojumu no nodokļa varētu attiekties šis aizliegums.
- 62 Gadījumā, ja šī zāle ir paredzēta jauktai lietošanai, uz pamatlietā aplūkoto atbrīvojumu no nodokļa minētais aizliegums varētu attiekties, ciktāl minētā zāle tiek izmantota darbībām, kas atbilst šā sprieduma 44.–49. un 51. punktā minētajiem kritērijiem.
- 63 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz pamatlietā aplūkoto atbrīvojumu no nodokļa LESD 107. panta 1. punktā paredzētais aizliegums var attiekties tikai tad, ja, pirmkārt, vismaz daļa izglītības darbības, ko skolā “La Inmaculada” nodrošina kongregācija, ir kvalificējama kā “saimnieciskā darbība” šā sprieduma 44.–49. punktā minētās judikatūras izpratnē un, otrkārt, šīs skolas konferenču zāle vismaz daļēji tiek izmantota šādas saimnieciskās darbības veikšanai.
- 64 Līdz ar to tikai ar nosacījumu, ka iesniedzējtiesa, izvērtējot faktiskos apstākļus, uzskatītu, ka minētā konferenču zāle tiek izmantota darbībām, ko veic kongregācija un kas ir kvalificējamas kā “saimnieciskā darbība”, turpinājumā būtu jāizvērtē, vai tādā situācijā kā pamatlietā aplūkotā ir izpildīti četri šā sprieduma 38. punktā minētie nosacījumi.

Par “selektīvas ekonomiskās priekšrocības” jēdzienu

- 65 Runājot par jautājumu, vai pamatlietā aplūkotais atbrīvojums no nodokļa ir jāuzskata par tādu, ar ko tā saņēmējam tiek piešķirta priekšrocība, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru par valsts atbalstu tiek uzskatīti visu veidu iejaukšanās pasākumi, ar kuriem tieši vai netieši var tikt atbalstīti

atsevišķi uzņēmumi vai kas ir uzskatāmi par tādu ekonomisko priekšrocību, ko saņēmējs uzņēmums parastos tirgus apstākļos nebūtu varējis gūt (spriedums, 2014. gada 9. oktobris, *Ministerio de Defensa* un *Navantia*, C-522/13, EU:C:2014:2262, 21. punkts).

- 66 Tādējādi par atbalstu it īpaši ir uzskatāmi iejaukšanās pasākumi, kas dažādos veidos samazina izmaksas, kuras parasti apgrūtina uzņēmuma budžetu un kurām, lai gan tās nav subsīdijas vārda tiešā nozīmē, līdz ar to ir tāds pats raksturs vai identiska ietekme (spriedums, 2013. gada 19. marts, *Bouygues* un *Bouygues Télécom*/Komisija u.c. un Komisija/Francija u.c., C-399/10 P un C-401/10 P, EU:C:2013:175, 101. punkts).
- 67 Šajā lietā no lēmuma par prejudiciāla jautājuma uzdošanu izriet, pirmkārt, ka saskaņā ar Likuma par pašvaldību finansēm pārskatītās redakcijas 100. panta 1. punktu un 101. panta 1. punktu ĒIBN kā nodokļa maksātāji maksā visi uzņēmumi, kas veic tādus būvdarbus kā pamatlietā aplūkoti, un ka kongregācija ir samaksājusi tādējādi maksājamo nodokli. No minētā izriet, otrkārt, ka pamatlietā aplūkotā atbrīvojuma no nodokļa rezultātā kongregācijai tiktu atmaksāts nodoklis, kuru tā jau ir samaksājusi.
- 68 Šādos apstākļos ir jāuzskata, ka ĒIBN ir nodoklis, kas parasti ir jāmaksā visiem nodokļa maksātājiem, kuri veic būvdarbus vai renovāciju, uz ko attiecas šis nodoklis, un ka pamatlietā aplūkotais atbrīvojums no nodokļa samazinātu izmaksas, kuras apgrūtina kongregācijas budžetu. Tādējādi ir jākonstatē, ka ar šādu atbrīvojumu no nodokļa kongregācijai tiktu piešķirta ekonomiska priekšrocība.
- 69 Turklāt no 2001. gada 5. jūnija rīkojuma izriet, ka Svētais Krēsls, Bīskapu konference, diecēzes, draudzes un citas kongregāciju teritoriālās vienības, kongregācijas un reliģiskās kārtības, un kultu dzīves institūti, kā arī viņu provinces un mājas saņem pilnīgu un pastāvīgu atbrīvojumu no ĒIBN.
- 70 Tādējādi ir jākonstatē, ka minētais rīkojums ir nevis vispārīga rakstura pasākums, kas vienādi būtu piemērojams visiem saimnieciskās darbības subjektiem, bet *a priori* selektīvs pasākums.
- 71 Lai arī tā ir, no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka “valsts atbalsta” jēdziens neietver valsts pasākumus, kuri rada diferenciāciju uzņēmumu starpā un kas tādā *a priori* ir selektīvi, ja šāda diferenciācija izriet no sistēmas, kurā tie ietilpst, rakstura vai uzbūves, – kas ir jāpierāda attiecīgajai dalībvalstij (spriedums, 2014. gada 9. oktobris, *Ministerio de Defensa* un *Navantia*, C-522/13, EU:C:2014:2262, 42. punkts).
- 72 Šajā lietā tomēr ne no kādiem Tiesai iesniegto lietas materiālu datiem neizriet, ka 2001. gada 5. jūnija rīkojumā paredzētais atbrīvojums no nodokļa tieši izrietētu no Spānijas Karalistes nodokļu sistēmas pamatā esošajiem vai vadošajiem principiem, nedz arī, ka tas būtu nepieciešams šīs nodokļu sistēmas darbībai, kā arī efektivitātei.
- 73 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāuzskata, ka šajā gadījumā nosacījums par selektīvas ekonomiskas priekšrocības pastāvēšanu var būt izpildīts.

Par jēdzienu “valsts vai no valsts līdzekļiem piešķirts atbalsts”

- 74 Lai priekšrocības varētu tikt kvalificētas kā valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, tām jābūt, pirmkārt, tieši vai netieši piešķirtām no valsts līdzekļiem un, otrkārt, piedēvējamām valstij (spriedums, 2013. gada 19. decembris, *Association Vent De Colère!* u.c., C-262/12, EU:C:2013:851, 16. punkts).

- 75 Runājot, pirmkārt, par nosacījumu par pasākuma piedēvējamību, pietiek konstatēt, ka pamatlietā aplūkotais atbrīvojums no nodokļa tieši izriet no 2001. gada 5. jūnija rīkojuma, ko ir pieņēmusi Spānijas Finanšu ministrija un kura pamatā ir 1979. gada 3. janvāra nolīgums, kuru minētā dalībvalsts ir noslēgusi un īstenojusi.
- 76 Otrkārt, runājot par nosacījumu par to, ka priekšrocībai ir jābūt tieši vai netieši piešķirtai no valsts līdzekļiem, nav strīda par to, ka pamatlietā aplūkotais atbrīvojums no nodokļa, kura rezultātā nav jāveic maksājums, kam parastos apstākļos būtu jāapgrūtina kongregācijas budžets, attiecīgi samazina pašvaldības ieņēmumus.
- 77 Šādos apstākļos nosacījums par valsts iejaukšanos ar savu līdzekļu palīdzību ir izpildīts.

Par tāda atbalsta jēdzienu, kurš “iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm” un “rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus”

- 78 Attiecībā uz nosacījumiem, kas ir saistīti ar ekonomiskās priekšrocības ietekmi uz tirdzniecību starp dalībvalstīm un iespējamo konkurences izkropļošanas risku, ir jāatgādina, ka, lai valsts pasākums varētu tikt kvalificēts par valsts atbalstu, ir nevis jāpierāda, ka attiecīgais atbalsts patiešām ietekmē tirdzniecību dalībvalstu starpā un faktiski izkropļo konkurenci, bet tikai jāpārbauda, vai šis atbalsts var ietekmēt šo tirdzniecību un izkropļot konkurenci (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Vervloet* u.c., C-76/15, EU:C:2016:975, 102. punkts).
- 79 It īpaši, ja dalībvalsts piešķirtais atbalsts stiprina kādu uzņēmumu stāvokli salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kuri konkurē tirdzniecībā starp dalībvalstīm, ir jāuzskata, ka atbalsts ietekmē šo tirdzniecību. Šajā ziņā nav vajadzīgs, lai uzņēmumi, kas saņem atbalstu, paši piedalītos tirdzniecībā starp dalībvalstīm. Proti, kad dalībvalsts piešķir atbalstu uzņēmumiem, to iekšējā darbība var saglabāties vai palielināties, tādējādi samazinot citās dalībvalstīs reģistrēto uzņēmumu iespējas iekļūt šīs dalībvalsts tirgū (spriedums, 2016. gada 21. decembris, *Vervloet* u.c., C-76/15, EU:C:2016:975, 104. punkts).
- 80 Jautājumā par konkurences izkropļošanas nosacījumu ir jāuzsver, ka atbalsts, ar ko ir paredzēts uzņēmumu atbrīvot no izmaksām, kuras tam parastos apstākļos būtu jāsedz saistībā ar ikdienas pārvaldību vai parasto darbību, principā rada konkurences apstākļu izkropļojumu (spriedums, 2016. gada 26. oktobris, *Orange/Komisija*, C-211/15 P, EU:C:2016:798, 66. punkts).
- 81 Pamatlietā ir iespējams, ka atbrīvojums no ĒIBN, kas varētu tikt piešķirts kongregācijai, padarītu pievilcīgāku šo izglītības pakalpojumu sniegšanu salīdzinājumā ar to iestāžu pakalpojumiem, kuras arī darbojas šajā pašā tirgū.
- 82 Lai arī tas tā ir, atbilstoši Komisijas 2006. gada 15. decembra Regulas (EK) Nr. 1998/2006 par [LESD 107. un 108. panta] piemērošanu *de minimis* atbalstam (OV 2006, L 379, 5. lpp.) 2. pantam, lasot to preambulas 8. apsvēruma gaismā, atbalsts, kas nepārsniedz EUR 200 000 augšējo robežu trīs gadu laika posmā, ir uzskatāms par tādu, kas neietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm un neizkropļo konkurenci vai nedraud izkropļot to, un tādēļ šādi pasākumi ir izslēgti no valsts atbalsta jēdziena (spriedums, 2013. gada 8. maijs, *Libert* u.c., C-197/11 un C-203/11, EU:C:2013:288, 81. punkts).
- 83 Šajā saistībā iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai šajā lietā šī augšējā robeža ir sasniegta, ievērojot, ka, veicot vajadzīgos aprēķinus, būtu jāņem vērā tikai tās priekšrocības, kuras kongregācija saņem saistībā ar savu iespējamo saimniecisko darbību, bet darbība, kas nav saimnieciska darbība, atbilstoši šā sprieduma 41.–63. punktā sniegtajām norādēm no šī aprēķina būtu jāizslēdz.

- 84 Līdz ar to iesniedzējtiesai, ņemot vērā iepriekš sniegtos interpretācijas elementus un pamatojoties uz visiem tās izskatāmās lietas apstākļiem, faktiski ir jāizvērtē, vai pamatlietā aplūkotais atbrīvojums no nodokļa var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm un vai šajā lietā ir piemērojama Regula Nr. 1998/2006.
- 85 Šajā saistībā, ja šai tiesai rastos šaubas vai grūtības attiecībā uz tā atbalsta apmēra noteikšanu, ko kongregācija būtu varējusi saņemt saistībā ar tās iespējamo saimniecisko darbību, tai šajā nolūkā – papildus citu attiecīgās dalībvalsts iestāžu sadarbības pieprasīšanai – saskaņā ar lojālas sadarbības principu, kā tostarp izriet no Komisijas paziņojuma par noteikumu par valsts atbalstu piemērošanu valsts tiesās (OV 2009, C 85, 1. lpp.) 77.–96. punkta, ir tiesības lūgt Komisijas palīdzību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 13. februāris, *Mediaset*, C-69/13, EU:C:2014:71, 30. punkts).

Par jēdzieniem “pastāvošs atbalsts” un “jauns atbalsts” attiecīgi LESD 108. panta 1. un 3. punkta izpratnē

- 86 Tā kā Spānijas valdība savos apsvērumos Tiesā ir apgalvojusi, ka, ņemot vērā apstākli, ka 1979. gada 3. janvāra nolīgums ir noslēgts pirms Spānijas Karalistes pievienošanās Eiropas Savienībai un ka pamatlietā aplūkotā atbrīvojuma no nodokļa pamatā ir šis nolīgums, šis atbrīvojums katrā ziņā ir pastāvošs atbalsts, ir jāatgādina, ka LESD 107. un 108. pantā ieviestās valsts atbalstu pārbaudes sistēmas ietvaros procedūra atšķiras atkarībā no tā, vai atbalsts ir pastāvošs vai jauns. Lai arī pastāvošs atbalsts saskaņā ar LESD 108. panta 1. punktu var tikt likumīgi īstenots, kamēr Komisija nav konstatējusi tā nesaderību, LESD 108. panta 3. punktā ir paredzēts, ka par projektiem, ar ko ir plānots ieviest jaunu atbalstu vai grozīt pastāvošu atbalstu, iepriekš savlaicīgi ir jāpaziņo Komisijai un tie nevar tikt īstenoti, pirms procedūra nav beigusies ar galīgu lēmumu (spriedums, 2016. gada 26. oktobris, *DEI un Komisija/Alouminion tis Ellados*, C-590/14 P, EU:C:2016:797, 45. punkts).
- 87 Neskarot akta par attiecīgās dalībvalsts pievienošanas noteikumus, “pastāvošs atbalsts” ir jebkāds atbalsts, kas pastāvējis pirms Līguma stāšanās spēkā šajā dalībvalstī, proti, atbalsta shēmas un individuāls atbalsts, kurš ir īstenots pirms un joprojām ir piemērojams pēc šī Līguma stāšanās spēkā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2013. gada 18. jūlijs, *P*, C-6/12, EU:C:2013:525, 42. punkts).
- 88 Šajā lietā, lai arī, protams, 1979. gada 3. janvāra nolīguma IV panta 1. punkta B) apakšpunkts, kurā ir paredzēts Spānijas Katoļu baznīcai piešķirams vispārīgs atbrīvojums no mantiskiem nodokļiem, ir pieņemts pirms Spānijas Karalistes pievienošanās Savienībai, tomēr ĒIBN Spānijas tiesību sistēmā ir ieviests tikai pēc šīs pievienošanās un pamatlietā aplūkotais atbrīvojums no nodokļa izriet no 2001. gada 5. jūnija rīkojuma.
- 89 Šādos apstākļos, ja iesniedzējtiesa konstatētu, ka pastāv valsts atbalsts, kas sniegts kongregācijai, runa varētu būt tikai par jaunu atbalstu LESD 108. panta 3. punkta izpratnē.
- 90 Ņemot vērā visus iepriekš izklāstītos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka uz tādu atbrīvojumu no nodokļa kā pamatlietā aplūkotais, kas ir piemērojams Katoļu baznīcas kongregācijai attiecībā uz būvdarbiem, kuri veikti nekustamajā īpašumā, un kurš ir paredzēts tādu darbību veikšanai, kam nav strikti reliģiska mērķa, var attiekties LESD 107. panta 1. punktā minētais aizliegums, ja un ciktāl šī darbība ir saimnieciskā darbība, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 91 Attiecībā uz pamatlietu pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

Uz tādu atbrīvojumu no nodokļa kā pamatlietā aplūkots, kas ir piemērojams Katoļu baznīcas kongregācijai attiecībā uz būvdarbiem, kuri veikti nekustamajā īpašumā, un kurš ir paredzēts tādu darbību veikšanai, kam nav strikti reliģiska mērķa, var attiekties LESD 107. panta 1. punktā minētais aizliegums, ja un ciktāl šī darbība ir saimnieciskā darbība, un tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

[Paraksti]